

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Forshällaskolan i Uddevalla kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Uddevalla kommun att senast den **25 mars 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Uddevalla kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Uddevalla kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att de elever som har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd. Rektorn ska under perioden 17 december 2025 till den 18 mars 2026 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn, eller den rektorn har delegerat till, ska rektorn se till att starta en utredning. Detta gäller även anmälningar som redan har inkommit, men där en utredning ännu inte har påbörjats. I varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som har inkommit till rektorn under perioden 17 december 2025 till den 18 mars 2026 och vilket datum en utredning har startat för respektive elev. Om samråd med

elevhälsan bedömts uppenbart obehövt i någon utredning ska skälen för detta framgå av redovisningen. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

3. För varje sådan utredning av särskilt stöd som omnämns ovan som färdigställt innan den 18 mars 2026 ska rektorn, eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många beslut som fattats under perioden den 17 december 2025 till den 18 mars 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 9 § skollagen).
4. Se till att stöd i form av särskilt stöd och enskild undervisning och/eller anpassad studiegång endast ges till elever för vilka det finns beslut om åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning och/eller anpassad studiegång, och där behovet av stöd framgår av en utredning som utgår från elevens faktiska och individuella behov. Huvudmannen ska, om det finns, i samband med redovisningen inkomma med samtliga beslut om enskild undervisning respektive anpassad studiegång, avidentifierade, som fattats under perioden 17 december 2025 till den 18 mars 2026 (3 kap. 7, 9, 11 och 12 §§ skollagen).
5. Se till att det av åtgärdsprogrammen framgår vem som fattat beslutet samt vid vilken tidpunkt åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 31 § förvaltningslagen (2017:900)).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:7306) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Forshällaskolan i Uddevalla kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Forshällaskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och biträdande rektor samt lektionsobservationer mellan den 8 oktober 2025 och 9 oktober 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och utredningar avseende särskilt stöd. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen begärt in en förteckning över elever som befarats riskera att inte nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas under vårterminen 2025 och höstterminen 2025. Förteckningen innehåller även uppgifter om vilka elever som har extra anpassningar, elever vars behov av särskilt stöd har utretts och när utredningarna avslutats, samt vilka elever som har ett beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Lärare, elevhälsa och biträdande rektor har i intervjuer samstämmigt berättat om skolans arbete och rutiner avseende extra anpassningar. Lärare och elevhälsan uppger att de är snabba med att sätta in extra anpassningar för elever. Lärarna uppger dock att de på grund av sjukfrånvaro bland personal inte alltid kan ge de individuella anpassningar som behövs. De dokumenterar extra anpassningar, men kan inte leva upp till dem berättar lärare. Lärare berättar också att de inte har kunnat genomföra mattegrupp tre gånger i veckan som planerat. Vidare finns det enligt lärare flera elever i årskurs 6 som skulle behöva riktade anpassningar i ämnet svenska kontinuerligt, men på grund av att eleverna har olika behov och eftersom det inte finns tillräckligt med personal har det inte gått att varje vecka genomföra anpassningarna för alla dessa elever. Vissa elever har i stället fått extra anpassningar i svenska när tillfälle ges. Elevhälsan berättar också att skolan har haft en hög sjukfrånvaro bland personalen och att det är

elever med särskilt stöd enligt åtgärdsprogram som då prioriterats, medan exempelvis intensivträning inte kunnat genomföras enligt plan.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge elever de extra anpassningar de är i behov av inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det framgår av Skolinspektionens utredning att lärare på grund av personalbrist inte alltid kan ge alla elever med identifierade behov av extra anpassningar det stöd som de behöver, så som exempelvis undervisning i mattegrupp eller intensivträning. Att elever i behov av extra anpassningar inte ges det stöd de behöver är en brist.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredningar av behov av särskilt stöd

Lärare berättar i intervju att de anmäler till elevhälsan via teams när de upplever att en elev är i behov av en utredning av särskilt stöd. I anmälan fyller de i vad som är problematiken, vad som redan gjorts samt vad de önskar för stöd. Elevhälsan och biträdande rektor bekräftar att lärarna anmäler till elevhälsan när de ser att extra anpassningar inte räcker till för elever och att det görs via teams.

Lärare, elevhälsan och biträdande rektor berättar i intervjuer att det finns elever i en kö som väntar på att få sitt behov av särskilt stöd utrett på grund av att rektor inte alltid startat en utredning av särskilt stöd efter att ha fått anmälan till sig. Lärarna berättar att det kan ta lång tid från att de anmält att en elev har behov av en utredning till att en utredning startas och ger exempel på elever som anmälde före starten av årskurs 4 för vilka utredning startats först nu när eleverna börjat årskurs 5. Elevhälsan och biträdande rektor bekräftar att det har tagit för lång tid att starta utredningar. Enligt elevhälsan kan det ta ett halvår från det att elever

anmälts till det att utredningar om särskilt stöd startas. Biträdande rektor bekräftar elevhälsans uppgift och uppger också att det kan ta upp till ett år innan en utredning påbörjas. Elevhälsan berättar vidare att det finns elever som står i kö sedan förra läsåret och som väntar på att utredas för behov av särskilt stöd. Elevhälsan uppger att det rör sig om ungefär 20 elever som väntar på en utredning gällande särskilt stöd. Elevhälsan berättar även att rektorn inte alltid har varit närvarande på elevhälsomöten när elever har lyfts och att anmälan då skett till rektorn genom att anteckning gjorts i mötesprotokollet, vilket rektorn skulle gå in och läsa. Rektor har dock inte alltid startat utredningar utifrån protokollen. I intervju med elevhälsan framkommer även ett exempel på en elev som anmälts vid ett elevhälsomöte under hösten 2024, för vilken det fortfarande inte startats en utredning. Samtliga intervjuade berättar även att de utredningar som har startats har genomförts i samråd med elevhälsan.

Åtgärdsprogram och särskilda stödinsatser

Av inkommen förteckning framgår att det finns ett antal elever på skolan vars behov av särskilt stöd har utretts, men för vilka det inte har fattats något beslut om vare sig att utarbeta eller att inte utarbeta ett åtgärdsprogram.

Elevhälsan och biträdande rektor bekräftar i intervju att rektor inte alltid fattat beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta ett åtgärdsprogram när en utredning om behov av särskilt stöd har slutförts. För flera elever har det därför inte fattats något beslut om åtgärdsprogram efter att utredningen om elevens behov av särskilt stöd färdigställts. Elevhälsan uppger i intervju att det finns många elever som har fått särskilda stödinsatser utan att det finns dokumenterat i ett åtgärdsprogram och att vårdnadshavarna då inte haft möjlighet att överklaga. Elevhälsan berättar även om en elev som har enskild undervisning och anpassad studiegång. Enligt elevhälsan fanns det ett åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning och anpassad studiegång för eleven som avsåg en begränsad period under vårterminen 2025 men under innevarande termin saknas beslut om särskilda stödinsatser trots att eleven ges särskilt stöd. Vidare ger elevhälsan ett annat exempel på en elev som har en utredning och som ges särskilt stöd i form av bland annat vuxenstöd, men som saknar ett åtgärdsprogram där stödinsatserna finns dokumenterade.

Skolinspektionen har tagit del av åtta åtgärdsprogram och ett beslut om anpassad studiegång. Av åtgärdsprogrammen framgår elevernas behov av särskilt stöd och hur behoven ska tillgodoses. Det framgår även vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering och av alla åtgärdsprogram förutom ett framgår när uppföljning och utvärdering ska ske. I tre av åtta åtgärdsprogram saknas uppgift om vem som har fattat beslutet. Biträdande

rektorn har uppgett att det inte har funnits några tekniska problem med det datasystem som skolan använder för att signera beslut.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår bland annat att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning eller annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att ett beslut om bland annat åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § skollagen och anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 § skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat krav på dokumentation och motivering av beslut, samt hur ett överklagande går till (31 – 33 §§ förvaltningslagen).

Skolinspektionens bedömning

Anmälan och utredning av behov av särskilt stöd

Av utredningen framgår inte annat än att lärare, när det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att extra anpassningar genomförts, anmäler detta till rektorn. Skolinspektionen bedömer dock att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att skolan inte alltid utreder elevers behov av särskilt stöd, trots att extra anpassningar vidtagits och trots att lärare anmält behov av en sådan utredning till rektorn. Lärare ger exempel på att det kan dröja över ett år innan en utredning gällande särskilt stöd påbörjas. Även elevhälsan och biträdande rektor uppger att det kan dröja sex månader upp till ett år innan elever blir utredda. Av intervju med elevhälsan framgår vidare att det finns elever som sedan förra läsåret har stått i kö för en utredning gällande särskilt stöd men där skolan ännu inte har startat en utredning. Att elever inte får sitt behov av särskilt stöd utrett, trots att det anmälts eller uppmärksamrats, innebär att en central del av stödprocessen sätts ur spel och att eleverna riskerar att ha blivit utan de stödinsatser de varit i behov av och som de har rätt till enligt skollagen. Detta är en brist och kan i förlängningen påverka elevernas möjligheter att nå de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Rektor behöver därför se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds efter att en anmälan gjorts.

Vad gäller kravet att utredningar om särskilt stöd ska genomföras i samråd med elevhälsan framkommer inte annat än att så sker, i de utredningar som startas.

Åtgärdsprogram och särskilda stödinsatser

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att det avseende flera elever på skolan inte har fattats beslut om vare sig att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram efter att en utredning om behov av särskilt stöd har genomförts, vilket är brist. Elevhälsan bekräftar i intervju att det finns elever som ges särskilt stöd utan att det har beslutats i ett åtgärdsprogram. Vidare framgår av utredningen att det finns, i vart fall en elev på skolan, som har särskilda stödinsatser, såsom enskild undervisning och anpassad studiegång, men där något åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning och/eller anpassad studiegång inte har fattats, vilket är en brist. Vidare framgår av intervjuer med elevhälsan och biträdande rektor att vårdnadshavare inte alltid får ta del av åtgärdsprogram även när det har beslutats.

Att åtgärder inte finns dokumenterade i ett åtgärdsprogram eller beslut om enskild undervisning och/eller anpassad studiegång medför att det blir

svårare för skolan att följa upp och utvärdera effekten av åtgärderna. Det blir även svårare för vårdnadshavare att ha vetskap om vilka stödinsatser eleven får. Att beslut om åtgärdsprogram och beslut om enskild undervisning/anpassad studiegång inte har fattats eller att vårdnadshavare/elev inte fått ta del av beslutade åtgärdsprogram innebär också att vårdnadshavare och elev fråntas sin möjlighet att överklaga beslutet, vilket inverkar negativt på deras rättssäkerhet.

Skolinspektionens utredning visar slutligen att det i vissa fall saknas uppgift om vem som fattat beslut om åtgärdsprogrammet och vidare saknas i flera beslut om åtgärdsprogram, uppgift om när åtgärderna ska följas upp och utvärderas, vilket också är brister.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Uddevalla kommuns verksamhet vid Forshällaskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Uddevalla kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Linda Lundberg

Beslutsfattare
Signerat av: Linda Lundberg

X Sofia Eriksson

Föredragande
Signerat av: Sofia Eriksson